

ACT
of 31 January 1989
Polish National Bank
(As amended by issue 360 of 1992)

[Selected Articles]

Article 1

Polish National Bank, hereinafter referred to as "NBP" , is the central bank of the state.

Article 5

1 The activities of the NBP is aimed in particular at strengthening the Polish currency .

2 NBP cooperates in the implementation of economic policy .

Article 6

1 NBP activities include issuing currency of the Republic Polish , granting loan refinancing to banks , accepting deposits , carrying cash settlements , organizing trading foreign currency in accordance with the provisions of the law - the Foreign Exchange Act , the exercise of banking services to the state budget and other activities provided for in the Act.

2 Within the scope of its activities NBP :

1) interacts in shaping economic policy and its implementation , guided by the laws and resolutions of the Sejm,

2) initiates and shapes the direction of monetary policy , including monetary policy , guided by the recommendations of the Sejm,

3) ensure the proper functioning and development of the banking system ,

4) pursues the interests of the state in cooperation with international banking institutions and foreign banks .

Article 16

1 NBP interacts with the competent authorities and government in setting and implementing economic policy , having regard in particular to strengthen the Polish currency .

2 NBP gives its opinion on the draft budget law .

3 NBP develops periodic assessment of monetary state and , together with the conclusions of the chief passes them to the authorities and government.

4 President of the National Bank of Poland to the Council of Ministers and the Parliament reviews the plan for the balance of payments .

Article 20

1 President of the NBP :

1) is determined by way of the reserve requirement ratio of banks, the rediscount rate , the interest rate refinance loan and the maximum amount of commission charged by the NBP ,

2) presents to the Parliament and the Council of Ministers :

a) an interim report on the implementation of monetary policy ,

b) a report on the implementation of the balance of payments ,

3) can in case of emergency implementation of monetary policy give → introduced to limit the size of cash that can be put at the disposal of banks' borrowers and borrowers ; restriction does not affect agreements previously entered into by the bank ,

4) submit quarterly reports to the Council of Ministers execution of the balance of payments .

2 The information listed in paragraph . 1 point 4 of the NBP President also presents the relevant parliamentary committee .

Article 34

NBP can buy in the budget year promissory notes issued by the Treasury for a total amount of not more than 2 % of the planned expenditure of the state budget .

Article 35

NBP may be entrusted to support state loan , taken out by the release of securities.

Article 44

To the extent specified in the Act - Banking Law NBP supervises the activities of other banks.

Article 49

1 NBP President appoints and dismisses the Parliament at the request of the President of the Polish Republic.

2 The term of office of the President of the NBP period of 6 years from the date of the resolution of his appointment .

3 The same person can not be President of the National Bank of Poland for more than two consecutive terms.

4 President of the Polish National Bank before the expiry of the term refers to the case :

1) a waiver of duties ,

2) loss of ability to perform the duties assigned to him due to prolonged illness , lasting at least 3 months ,

3) a conviction by final judgment for an offense

4) the judgment by the Court of State ban on occupying managerial positions or function of particular responsibility in state bodies .

5 Resolution of the Sejm of pulling the constitutional responsibility of the President of the Polish National Bank suspends him from doing so.

6 Vice Presidents are appointed and dismissed by the President of the Polish Republic at the request of the President of the NBP and other members of the Management Board of the NBP - President of the NBP.

7 Remuneration of the President and Vice Presidents shall be determined in accordance with the provisions on the remuneration of senior staff positions in the state , except that the remuneration shall be determined on the basis of the average remuneration in the banking sector .

Article 51

1 The NBP Management Board consists of the President of the NBP , Vice President - First Deputy President of the NBP , Vice Presidents and members .

2 The NBP Management Board shall consider the main issues of the activities of the NBP and adopts resolutions necessary to perform the tasks of the NBP , in particular:

1) balance of payments,

2) the functioning of credit and money

3) monetary policy

4) The circulation of money and monetary settlements ,

5) basic projects of laws and regulations concerning the activities of the NBP

6) periodic assessments of the monetary situation of the state,

7) interest rate policy

8) commission and bank charges

9) balance sheets and financial plans of the National Bank of Poland ,

10) HR policy and wage NBP

11) organization and accounting ,

12) instruments NBP's influence on other banks ,

13) the annual reports of the National Bank of Poland ,

3 In the absence of the President of the NBP its functions fully Vice President - ' First Deputy President of the NBP .

4 Vice Presidents of the NBP supervise and direct appointed by the President of the NBP operating segments ,

5 Detailed scope and mode of operation of the NBP Management Board and the procedure for adopting resolutions defined in the regulations issued by the President of the NBP .

Article 58

1 With respect to the related activities of your bank :

1) state-owned enterprises NBP performs the functions of the founding body within the meaning of the Act of 25 September 1981 on state-owned enterprises (Journal of Laws of 1987 No. 35, item 201) ,

2) R & D units of the NBP performs the functions of the supervisory authority within the meaning of the Act of 25 July 1985 on research and development (Journal of Laws No. 36, item . 170, of 1987 No. 22, item . 128 and 1988 No. 41, item . 328) .

2 With regard to public enterprises and research and development units referred to in paragraph . 1 NBP :

1) may impose an obligation to perform tasks not included in the plans , providing needed funds for this purpose ,

2) appoint and dismiss the director.

Article 69

Fund statutowN BP is 20000000000000 zł and is created from net profit of roczneo .

Article 72

1 Special funds NBP are :

1) the investment fund ,

2) foreign currency fund ,

3) UND risk

4) bonus fund

5) Company fundus : awards,

6) capital fundus : social ,

7) Capital fundus housing

8) fund technological and economic progress ,

9) fund payments.

2 The investment fund is created from write-downs of iwałych and intangible assets , liquidation ation and sale of fixed assets and other sources plotted separate regulations. This fund is uzupełniay copy of the annual profit . The fund is used to finance expenditures related ; launching new organizational units of the NBP , nodernizacją or expansion of existing units orgnizacyjnych and purchase of machines and equipment. Nwestycjach own decisions taken by the President of the NBP.

3 NBP exchange fund is created from annual profit of the proceeds received by NBP due infused currency - exchange operations , 50 % of the premium uzyskiwanych in foreign currency from the sale of coins and numismatic once dividends from shares in institutions zagranicznych . Exchange fund is intended for the purchase of equipment for the NBP niezędnych specialist - political parties, equipment , parts for machines and the purchase of supplies and n other expenses associated with foreign exchange led activity .

4 RyzykaNBP fund is created from annual profit. Funduz risk is intended to cover:

1) the cost differences kursowych and losses that may arise from services pżyczek the World Bank and international financial nstytucji ,

2) not attributable różnic resulting in settlements with banks zagranicznymi for its operations utowo wal - dewizowch .

5 The bonus fund is created from annual profit in height adjusted to the planned wage fund . UND bonus is intended for the payment of statutory bonus for employees of the NBP.

6 Fundus share awards, capital fund and capital fund social housing are created under the terms of wkdrębnych regulations.

7 Fund technological and economic progress NBP is created from narzutówobciążających costs of the NBP. Fund -economic progress echniczno - PRZE is marked on finansowanie rationalization of methods and techniques work, and N particular financing of research, rozwojowych and implementation in the progress techn iczno - orgarizacyjnego , production and prototype machine shop equipment , especially aimed at the issue of currency , mechanization and automation of banking operations , customer service and security of property transfer.

8 Amount of the provision of annual profits to a fund referred to in paragraph . 1 point 4 and amount of overhead , which are then referred to in paragraph funds . 1 paragraphs 8 and 9 , determined by the President of the NBP and the amount of deductions from the annual profit to the funds referred to in paragraph . 1 points 1 and 3 determined by the President of the NBP in consultation with the Minister of Finance.

9 NBP President in consultation with the Minister of Finance may establish other special funds .

10 NBP allowances Fund is created in the NBP expense amount to be determined by the President of the NBP. The Fund is designed allowances for grants to employees of the NBP.

11 Rules for the use of funds: investment , foreign exchange risk, and technological and economic progress determined by the President of the NBP and bonus fund and fund allowances - President of the NBP , in consultation with the unions.

12 Site 's use of prize funds , social and housing are governed by separate rules .

Article 74

1 The size of the remuneration shall be determined annually at the NBP financial plan ,
z uwzględnieniem level of wages in the banking sector .

2 Remuneration policy is determined by the President of the NBP NBP.

Article 76

1 The Council of Ministers , on a proposal from the Minister of Finance , appoints a committee
revising the NBP balance sheet , whose task is to investigate and evaluate the accounts.

2 President of the NBP by 30 April of the year following the reporting period for the adoption of
the Council of Ministers balance of NBP.

3 Annual report on the activities of the NBP NBP President submits to the consideration of
Parliament.

Article 77

Part of the NBP balance sheet profit , after deductions provided for in the Act on the funds shall
be remitted to the state budget within 30 days from the date of approval of the NBP balance
sheet by the Council of Ministers.

Original TEXT IN POLISH

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1989 r.
o Narodowym Banku Polskim.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”, jest centralnym bankiem państwa.

Art. 5.

1. Działalność NBP ma na celu w szczególności umacnianie pieniądza polskiego.
2. NBP współdziała w realizacji polityki gospodarczej państwa.

Art. 6.

1. Działalność NBP obejmuje emitowanie znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, udzielanie kredytu refinansowego innym bankom, przyjmowanie lokat, przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych, organizowanie obrotu walutami obcymi zgodnie z przepisami ustawy- Prawo dewizowe, wykonywanie bankowej obsługi budżetu państwa oraz innych czynności przewidzianych w ustawie.

2. W zakresie swojej działalności NBP:

- 1) współdziała w kształtowaniu polityki gospodarczej państwa oraz w jej realizacji, kierując się ustawami i uchwałami Sejmu,
- 2) inicjuje kierunki oraz kształtuje politykę pieniężną, w tym także politykę walutową, kierując się zaleceniami Sejmu,
- 3) czuwa nad prawidłowym funkcjonowaniem i rozwojem systemu bankowego,
- 4) realizuje interesy państwa w zakresie współpracy z międzynarodowymi instytucjami bankowymi i bankami zagranicznymi.

Art. 16.

1. NBP współdziała z właściwymi organami władzy i administracji państwowej w ustalaniu i realizowaniu polityki gospodarczej państwa, mając na względzie w szczególności umacnianie pieniądza polskiego.

2. NBP opiniuje projekt ustawy budżetowej.

3. NBP opracowuje okresowe oceny sytuacji pieniężnej państwa i wraz z wnioskami przekazuje je naczelnym organom władzy i administracji państwowej.

4. Prezes **NBP** przedstawia Radzie Ministrów i Sejmowi opinie do planu bilansu płatniczego.

Art. 20.

1. Prezes NBP:

- 1) ustala w drodze zarządzenia stopę rezerw obowiązkowych banków, stopę redyskontową weksli, oprocentowanie kredytu refinansowego i maksymalną wysokość prowizji pobieranej przez NBP,
- 2) przedstawia Sejmowi i Radzie Ministrów:
 - a) okresowe sprawozdania z realizacji założeń polityki pieniężnej,
 - b) sprawozdanie z realizacji bilansu płatniczego,
- 3) może w przypadku zagrożenia realizacji polityki pieniężnej wprowadzić ograniczenie wielkości środków pieniężnych, które mogą być oddane przez banki do dyspozycji kredytobiorców i pożyczkobiorców; ograniczenie to nie narusza umów wcześniej zawartych przez bank,
- 4) przedstawia Radzie Ministrów kwartalne informacje wykonaniu bilansu płatniczego.

2. Informacje wymienione w ust. 1 pkt 4 Prezes **NBP** przedstawia również właściwej komisji sejmowej.

Art. 34.

NBP może kupować w roku budżetowym weksle wystawione przez Skarb Państwa na łączną kwotę nie wyższą niż 2% planowanych wydatków budżetu państwa.

Art. 35.

NBP może być powierzona obsługa pożyczki państwowej, zaciągniętej przez wypuszczenie papierów wartościowych.

Art. 44.

W zakresie określonym w ustawie — Prawo bankowe **NBP** sprawuje nadzór nad działalnością innych banków.

Art. 49.

1. Prezesa NBP powołuje i odwołuje Sejm na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Kadencja Prezesa NBP trwa 6 lat, licząc od dnia powzięcia uchwały o jego powołaniu.

3. Ta sama osoba nie może być Prezesem NBP dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

4. Prezesa Narodowego Banku Polskiego przed upływem kadencji odwołuje się w razie:

- 1) zrzeczenia się wykonywania obowiązków,
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych mu obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 3 miesiące,
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa,
- 4) orzeczenia wyrokiem Trybunału Stanu zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwowych.

5. Uchwała Sejmu o pociągnięciu do odpowiedzialności konstytucyjnej Prezesa Narodowego Banku Polskiego powoduje zawieszenie go w czynnościach.

6. Wiceprezów NBP powołuje i odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa NBP, a pozostałych członków Zarządu NBP — Prezes NBP.

7. Wynagrodzenie Prezesa i wiceprezów NBP ustalane jest zgodnie z przepisami o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z tym że wynagrodzenie ustala się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia w sektorze bankowym.

Art. 51.

1. Zarząd NBP składa się z Prezesa NBP, wiceprezesa — pierwszego zastępcy Prezesa NBP, wiceprezów **NBP** oraz członków.

2. Zarząd NBP rozpatruje główne zagadnienia z zakresu działalności **NBP** i podejmuje uchwały niezbędne do wykonywania zadań NBP, dotyczące w szczególności:

- 1) bilansu płatniczego,
- 2) funkcjonowania systemu kredytowego i pieniężnego,
- 3) polityki pieniężnej,
- 4) obiegu pieniężnego i rozliczeń pieniężnych,
- 5) projektów podstawowych aktów normatywnych i przepisów dotyczących działalności NBP,
- 6) okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa,
- 7) polityki stopy procentowej,
- 8) prowizji i opłat bankowych,
- 9) bilansów oraz planów finansowych NBP,
- 10) polityki kadrowej i płacowej NBP,
- 11) organizacji i rachunkowości,
- 12) instrumentów oddziaływania NBP na inne banki,

13) rocznych sprawozdań z działalności NBP,

3. W razie nieobecności Prezesa NBP jego funkcje pełni wiceprezes -pierwszy zastępca Prezesa NBP.
4. Wiceprezesi NBP nadzorują i kierują wyznaczonymi przez Prezesa NBP odcinkami pracy,
5. Szczegółowy zakres i tryb działania Zarządu NBP oraz tryb podejmowania uchwał określa regulamin wydany przez Prezesa NBP.

Art. 58.

1. W odniesieniu do związanych z działalnością własną banku:

1) przedsiębiorstw państwowych NBP spełnia funkcje organu założycielskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1987 r. Nr 35, poz. 201),

2) jednostek badawczo-rozwojowych NBP spełnia funkcje organu nadzoru w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 36, poz. 170, z 1987 r. Nr 22, poz. 128 i z 1988 r. Nr 41, poz. 328).

2. W odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych i jednostek badawczo-rozwojowych określonych w ust. 1 NBP:

- 1) może nakładać obowiązek wykonania zadań nie przewidzianych w planach, zapewniając potrzebne do tego celu środki,
- 2) powołuje i odwołuje dyrektora.

Art. 69.

Fundusz statutowy NBP wynosi 2 biliony zł i tworzony jest z odpisów z rocznego zysku.

Art. 72.

1. Funduszami specjalnymi NBP są:

- 1) fundusz inwestycyjny,
- 2) fundusz dewizowy,
- 3) fundusz ryzyka,
- 4) fundusz premiowy
- 5) fundusz nagród,
- 6) fundusz socjalny,
- 7) fundusz mieszkaniowy,
- 8) fundusz postępu techniczno-ekonomicznego,
- 9) fundusz zapomóg.

2. Fundusz inwestycyjny tworzony jest z odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, likwidacji i sprzedaży środków trwałych oraz z innych źródeł kreślonych odrębnymi przepisami. Fundusz ten uzupełniany jest odpisem z rocznego zysku. Fundusz inwestycyjny przeznaczony jest na finansowanie nakładów związanych z uruchomieniem nowych jednostek organizacyjnych NBP, modernizacją bądź rozbudową istniejących jednostek organizacyjnych oraz na zakupy maszyn i urządzeń. Decyzje o inwestycjach własnych podejmuje Prezes NBP.

3. Fundusz dewizowy NBP tworzony jest z odpisów z rocznego zysku w wysokości wpływów uzyskiwanych przez NBP z tytułu własnych operacji walutowo-dewizowych, 50% premii uzyskiwanych w dewizach ze sprzedaży monet i numizmatów oraz z dywidend z tytułu udziałów w instytucjach zagranicznych. Fundusz dewizowy przeznaczony jest na zakup niezbędnych dla NBP maszyn specjalistycznych, urządzeń, części do maszyn i zakup materiałów eksploatacyjnych oraz na inne wydatki dewizowe związane z prowadzoną działalnością.

4. Fundusz ryzyka NBP jest tworzony z odpisów z rocznego zysku. Fundusz ryzyka przeznaczony jest na pokrycie:

- 1) kosztów różnic kursowych oraz strat mogących powstać z tytułu obsługi pożyczek Banku Światowego oraz międzynarodowych instytucji finansowych,
- 2) nie zawinionych różnic powstałych w rozliczeniach z bankami zagranicznymi z tytułu własnych operacji walutowo-dewizowych.

5. Fundusz premii tworzony jest z odpisów z rocznego zysku w wysokości dostosowanej do planowanego funduszu wynagrodzeń. Fundusz premiowy przeznaczony jest na wypłatę premii regulaminowych dla pracowników NBP.

6. Zakładowy fundusz nagród, zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy tworzone są na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

7. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego NBP tworzony jest z narzutów obciążających koszty działalności NBP. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego przeznaczony jest na finansowanie racjonalizacji stosowanych metod i technik pracy, a w szczególności na finansowanie prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych w zakresie postępu techniczno-organizacyjnego, wytwarzanie i zakupy prototypowych maszyn urządzeń, zwłaszcza służących emisji znaków pieniężnych, mechanizacji i automatyzacji operacji bankowych, obsługi klientów i zabezpieczenia mienia bankowego.

8. Wysokość odpisu z rocznego zysku na fundusz określony w ust. 1 pkt 4 oraz wysokość narzutów, z których tworzone są fundusze określone w ust. 1 pkt 8 i 9, ustala Prezes NBP, a wysokość odpisów z rocznego zysku na fundusze określone w ust. 1 pkt 1 i 3 ustala Prezes NBP w porozumieniu z Ministrem Finansów.

9. Prezes NBP w porozumieniu z Ministrem Finansów może tworzyć inne fundusze specjalne.

10. Fundusz zapomóg NBP tworzony jest w ciężar kosztów NBP w wysokości ustalonej przez Prezesa NBP. Fundusz zapomóg przeznaczony jest na zapomogi dla pracowników NBP.

11. Zasady wykorzystania funduszy: inwestycyjnego, dewizowego, ryzyka i postępu techniczno-ekonomicznego ustala Prezes NBP, a funduszu premiowego i funduszu zapomóg — Prezes NBP, w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

12. Zasady wykorzystywania zakładowych funduszy nagród, socjalnego i mieszkaniowego regulują odrębne przepisy.

Art. 74.

1. Wielkość środków na wynagrodzenia ustalana jest corocznie w planie finansowym NBP, z uwzględnieniem poziomu płac w sektorze bankowym.

2. Zasady wynagradzania pracowników NBP ustala Prezes NBP.

Art. 76.

1. Rada Ministrów, na wniosek Ministra Finansów, powołuje komisję rewizji bilansu NBP, której zadaniem jest zbadanie i ocena bilansu rocznego.

2. Prezes NBP w terminie do 30 kwietnia roku następnego po okresie sprawozdawczym przedstawia do zatwierdzenia Radzie Ministrów bilans NBP.

3. Roczne sprawozdanie z działalności NBP Prezes NBP przedstawia do rozpatrzenia Sejmowi.

Art. 77.

Część zysku bilansowego NBP, po dokonaniu przewidzianych w ustawie odpisów na fundusze, podlega odprowadzeniu do budżetu państwa w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia bilansu NBP przez Radę Ministrów.